# USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Y. N.**, zastoupena Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2018, č. j. OAM-36/LE-LE05-K09-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 12. 2018, č. j. 30 Az 4/2018 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádny z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanovené advokátky Gabriely Kopuleté **se určuje** částkou 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

## Odůvodnění:

### I. Průběh řízení

[1] Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany s ohledem na obavu z pronásledování soukromými věřiteli v zemi původu. Žalovaný její žádost zamítl s tím, že neshledal žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, byť doplňkové ochrany.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Žalobní body nemířily proti neudělení azylu dle § 12 a 13 zákona o azylu, ale toliko proti neudělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

[3] K doplňkové ochraně krajský soud konstatoval, že žalobkyni po návratu do země původu nehrozí žádná z forem vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům. Pouhá skutečnost, že žalobkyně či její opatrovníci státní orgány nekontaktovali, neboť jim nedůvěřují, nemůže odůvodňovat závěr, že by jim taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně (srov. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 – 43). Incident popisovaný žalobkyní byl ojedinělým excesem a ze skutkových zjištění ani nevyplynulo, že by měl souviset s vymáháním nesplaceného úvěru na byt. V podrobnostech odkázal na str. 9-12 odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Soud poukázal i na rozpory ve výpovědích žalobkyně a její babičky stran hrazení školného a její ekonomické situace v zemi původu.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného k ní

[4] Nejvyšší správní soud dne 17. 12. 2018 obdržel kasační stížnost žalobkyně (stěžovatelky). Stěžovatelka v ní uvádí, že žalovaný ve svém rozhodnutí neinterpretoval pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, ač se jedná o nezbytnou podmínku pro užití správní úvahy. Žalovaný se nezabýval rodinnou, sociální a jinou okolností tvrzenou stěžovatelkou v průběhu řízení. Krajský soud ve věci zdůraznil nekonzistentnost výpovědi stěžovatelky a její babičky.

[5] Informace o zemi původu získané v průběhu správního řízení nejsou dostatečné, transparentní, objektivní a aktuální. Ze shromážděného spisového materiálu neplyne, že by orgány v zemi původu byly schopny a ochotny zajistit svým občanům ochranu. Během několika málo let došlo za dosud nevyjasněných okolností ke dvěma úmrtím v rodině stěžovatelky, aniž by okolnosti těchto úmrtí byly náležitě prošetřeny. Nelze připisovat k tíži stěžovatelky, že neusilovala o zjevně neúčinnou a nedostupnou ochranu ze strany státních orgánů s přihlédnutím k jejímu věku (bylo jí 11 let). Z předložených zpráv navíc vyplývá, že v zemi původu stěžovatelky existují zinscenované nehody a smluvní vraždy. Policie v zemi původu prochází reformou, je však stále přítomna korupce, zneužívání pravomocí a je neúčinná.

[6] Závěrem stěžovatelka poukazuje na vyhlášení válečného stavu v deseti oblastech země původu dne 26. 11. 2018. Žalovaný měl k tomuto přihlédnout, neboť již v době rozhodování o žádosti ze zprávy pozorovatele (Vysoký komisař OSN pro lidská práva) upozorňovaly na mimořádně vysoký počet porušování příměří. Soud pochybil, nezohlednil-li aktuální situaci na Ukrajině.

[7] Žalovaný navrhl zamítnout kasační stížnost.

## III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a doložila, že v řízení za ni v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná osoba s vysokoškolským právnickým vzděláváním. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat

v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Stěžovatelka se k otázce přijatelnosti nevyjádřila, přičemž soud v její věci neshledal naplnění žádné z výše uvedených podmínek přijatelnosti kasační stížnosti.

[11] Ke stížní námitce týkající se posouzení otázky udělení azylu z humanitárních důvodů lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, z níž vyplývá, že smyslem institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, kdy sice není možné udělit žadateli azyl podle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale přesto by bylo v daném případě „nehumánní“ azyl neposkytnout. Při tomto rozhodování má správní orgán velmi široký prostor pro správní uvážení, přičemž je limitován pouze zákazem libovůle, který plyne pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které jsou obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, jako jsou zvlášť těžká nemoc či těžké zdravotní postižení, nebo příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55).

[12] Žalovaný se zabýval zejména zdravotním stavem stěžovatelky a uvedl, že ta neuvedla žádné okolnosti, které by svědčily o výjimečné sociální či rodinné situaci, která by odůvodnila udělení humanitárního azylu. Stěžovatelka ani v kasační stížnosti na žádné takové okolnosti nepoukazuje. Žalovaný vycházel z toho, že humanitární azyl se uděluje v situaci, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. V průběhu řízení však okolnosti pro udělení humanitárního azylu nenastaly. Krajský soud zohlednil výše uvedené a dospěl k závěru, že žádný ze stěžovatelkou uváděných důvodů nemá relevanci pro udělení humanitárního azylu. V rámci posuzování humanitárního azylu žalovaný nevybočil z mezí stanovených zákonem, jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou. K přezkumu správní úvahy žalovaného existuje rozsáhlá a setrvalá judikatura Nejvyššího správního soudu, s jejíchž závěrů krajský soud v nyní projednávané věci nevybočil (srov. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48 či rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

[13] Otázkou situace policejních orgánů na Ukrajině ve spojení s otázkou pronásledování soukromými osobami se soud ve své judikatuře již zabýval (srov. usnesení ze dne 9. 1. 2019, č. j. 2 Azs 211/2018 - 37 a zde citovaná rozhodnutí). V souvislosti s možnostmi ochrany na území Ukrajiny lze zmínit např. usnesení ze dne 7. 8. 2013, č. j. 1 Azs 9/2013 - 36, ze kterého vyplývá, že Ukrajinu nelze považovat za zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Z toho vychází i pozdější

judikatura Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016 - 31.

[14] K námitce stran pronásledování (či vyhrožování) Nejvyšší správní soud již vícekrát zdůraznil (srov. např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62), že obecné tvrzení o pronásledování (vyhrožování), bez prokázání existence takového pronásledování, za situace, v níž se stěžovatel(ka) neobrátil(a) na státní orgány v zemi původu, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Stěžovatelka ani v nyní projednávané věci přesvědčivě neobjasnila, proč se její rodina na státní orgány (policii) neobrátila. Obdobně jako ve výše citovaném rozsudku pátého senátu toliko odkázala na obavy ze zhoršení celé situace.

[15] K poslední kasační námitce – poskytnutí doplňkové ochrany z důvodu ozbrojeného konfliktu v zemi původu – již také existuje rozsáhlá ustálená judikatura. K doplňkové ochraně např. rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, či ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1849/2009 Sb. NSS. Žalovaný i krajský soud postupovali v souladu s uvedenou judikaturou. Nejvyšší správní soud dodává, že se již mnohokrát vyjádřil také k bezpečnostní situaci na Ukrajině, z poslední doby lze poukázat např. na usnesení ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 - 27, ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017 - 27 či ze dne 21. 3. 2019, č. j. 7 Azs 542/2018 - 23 atp. Z judikatury vyplývá, že situaci na Ukrajině nelze klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá. Přehlédnout v této souvislosti nelze, že válečný stav, na který poukazuje stěžovatelka, již netrvá. Byl vyhlášen toliko na 30 dnů od 26. 11. 2018 do 26. 12. 2018.

[16] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (právní otázky vznášené stěžovatelkou byly soudem v minulosti řešeny), a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání.

## IV. Závěr a náklady řízení

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o první větu § 60 odst. 3, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[18] Stěžovatelce byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2019, č. j. 1 Azs 451/2018 - 27, ustanovena zástupkyně Mgr. Gabriela Kopuletá, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky přísluší odměna za 1 úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d), § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu]. Ustanovené zástupkyni dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního

tarifu). Celkem tedy činí odměna ustanovené zástupkyně 3.400 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu